

'Peyzaj, imar planlarının bir parçasıdır'

İstanbul Peyzaj Mimarları Odası Başkanı Barış Işık, peyzajın sektöründeki önemine değinerek: "Peyzaj, dünyadaki tüm modern ülkelerde imar planlarının bir parçasıdır." dedi.

Plant Dergisi'nin sorunlarını yanıtlarak, sektör ile ilgili değerlendirmede bulunan İstanbul Peyzaj Mimarları Odası Başkanı Barış Işık, kentsel dönüşüm çalışmalarına da değindi. Türkiye'de peyzaj mimarlığının artık daha ciddiye alındığını söyleyen Işık: "Artık olaya biraz daha akademik alanda bakılıyor." diye konuştu.

Peyzaj Mimarları Odası olarak yürüttüğünüz çalışmalar hakkında bilgi verisiniz, ayrıca kentsel dönüşüm çalışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

◆ İstanbul artık yorgun bir şehir. Çünkü devamlı göç alıp, büyüyor. Nüfusu, resmi kayıtlara göre 20 milyon, resmi olmayan kayıtlara göre 25 milyona yaklaşan Avrupa'nın en kalabalık şehri. Haliyle bu şehirde var olan eski planlama mantığıyla günlük hayatı idam ettirmek pek mümkün değil. Zaten İstanbullulara sorduğunuzda alacağınız en büyük ortak şikayet trafiktir. Herkes gün geldiğinde yollarda saatlerini harcayabiliyor. Bunun için de genel anlamda bir planlama yapılması gerekiyor. Biliyorsunuz, hükümetle birlikte yeni bir bakanlık kuruldu; Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. Başında da sayın Bakanımız Erdoğan Bayraktar var. Uzun süredir konuşulan bir konu masaya konuldu; nedir bu? Kentsel dönüşüm ve şehrin yeniden planlanması. Bu işlem yavaş yavaş başladı. Bu olay kısa va-

dede olabilecek bir şey değil. Sonuçta bahsettiğimiz yerler yeni yerleşim alanlarının açılması ve buna bağlı olarak da eskiyen yerleşim alanlarının düzeltilmesi.

Deprem riskini yüksek oranda taşıyan bir şehir olan İstanbul'da yeni yapılacak yapıların da depreme dayanıklı olması gibi birçok etken yer almakta. Bizim en büyük korkumuz şu; bu kadar büyük bir planlamanın içinde acaba peyzaj ne kadar düşünülüyor, peyzaja ne kadar yer ayrılıyor yada bu konuda söz sahibi olan meslek dallarından biri olarak peyzaj mimarlığına ne kadar önem veriliyor? Bunların hepsi bizim için çözülmesi gereken sıkıntı olarak yer almakta. Peyzaj, dünyadaki tüm modern ülkelerde imar planlarının bir parçasıdır. Hatta Amerika gibi ülkelerde bu imar planlarının 5-6 ve 7'nci maddeleri direkt peyzaj imar planları olarak geçer. Bu parçalı planlar tek parça olarak kabul edilir ve birinin eksikliği durumunda hepsinin imar izinleri reddedilir. Biz de sayın bakanımız nezdinde uzun zamandır peyzaj mimarlığı planlarının imar planlarının içinde yer alması

Barış Işık

RÖPORTAJ / BARIŞ IŞIK

Süs bitkileri sektörünün sürekli geliştiğini söyleyen İstanbul Peyzaj Mimarları Odası Başkanı Barış Işık, son 5-6 aydır ciddi manada ihracatın da arttığını dile getirdi. Başkan Işık, özellikle Türkmenistan, Azerbaycan, Kazakistan, Irak, Libya gibi yerlerde çok ciddi pazarlar oluştuğunu dile getirerek buna bağlı olarak üretim kalitesi ve çeşitliliğinin de arttığını söyledi.

için uğraşıyoruz. Hatta bu konuda **peyzaj** mimarlarının imza yetkili meslek sahipleri olması için uğraşıyoruz; ama bugüne kadar elimizde olan somut bir sonuç yok.

Dünyada şehircilik ve kentçilik anlamında planlama yaparken bu oluşumun içinde; şehir plancıları, mimarlar, alt yapı uzmanları, flora uzmanları, doğal hayatı koruma uzmanları ve **peyzaj** mimarları yer alır. Çünkü burada bir ekosistemin baştan şekillendirilmesinden bahsediyoruz. Bu düşünülürken mutlaka **peyzaj** mimarları bu yapıda yer almalı. 21'nci yüzyıla ve Türkiye'nin şu anda sahip olduğu konjonktürüne baktığımızda artık **peyzaj** mimarlığı ve **peyzaj** alanları çok daha ciddi yerler tutmaya başladı. Artık olaya biraz daha akademik alanda bakılıyor. Bu alanlar belki bundan 40 sene önce bir lüks tüketiminin uzantısı olarak görülmekteyken artık **peyzaj** alanlarının zorunluluğu olduğu ortaya çıkmakta.

Biz bunları masa üzerinde benzer meslektaşlarımızla planlamak istiyoruz. Umarım uzun vadede bu konulardaki görüşmeler bakanlıklarla daha olumlu bir şekilde artar. Mevki sahibi insanların bu konuda gayet ilgili olduklarını biliyorum; ama tabi dünyanın her yanında olduğu gibi Türkiye'de de belli şeyler bir anda aşılamıyor. Bu da zamanla aşılabilecek bir şey. Bizim oda olarak öncelikli hedefimiz bu. Var olan ve bizim için artık acil olarak çözülmesi gereken bu sorunu ortadan kaldırmak. Bu sorun ortadan kaldırıldığında kamu yararına birçok fayda sağlanacaktır. En azından işinin ehli kişiler tarafından yeşil alanlar düzeltilecek-

tir. Yapılacak tüm projeler halk içinde daha sağlıklı ve daha kullanılabilir olacaktır.

Süs bitkileri üreticilerinin ve sektörün geleceğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

◆ Süs bitkileri sektörü günümüzde sürekli gelişmekte. Bizim için aslında çok da yeni bir şey. Son 5-6 aydır ciddi miktarda ihracat da gelişmekte. Türkmenistan, Azerbaycan, Kazakistan gibi yerlerde de çok ciddi pazarlar oluştu. Irak, Libya gibi yeni bölgelerde ülkemizden ciddi manada ihracat başladı. Hatta yanlış bilmiyorsam geçen Süs-Bir'in toplantısında ihracatın ithalatı geçtiği belirtildi. Demek ki sektör bu boyuta gelmiş. Buna bağlı olarak da üretim kalitesi ve çeşitliliği artmakta. Yatırımlar daha ciddi olmakta. Birçok fi-dan bölgesi ve aradığınız birçok mal da temin edilmekte. Tabi bunların hepsi bizim için sevindirici; ama daha da güzel yerlere gelebilmek için bazı gerçekleri de görmek lazım. Süs-Bir zaten bu konuda en büyük kurumumuz diyelim. Var olan sıkıntıların herkes farkında. Onları en kısa zamanda düzeltmemiz gerekiyor. Bu konuda arkadaşlara güvenimiz tam.

Bakanlıkla ilk defa muhatap olunabilmekte. Çünkü eskiden sizde biliyorsunuz ki, daha çok diğer tarım sektörlerinin müsteşarlarıyla konuşulmaktaydı. Durum böyle olunca da aynı dilden pek konuşulmuyordu. İstenilen noktaya pek inememiştik. Belki bundan sonra yavaş yavaş o konularda ortak platformlarda konuşabilir daha çözüme yönelik sonuçlar alınabilir. İtalya'da, Hollanda'da, Almanya'da yani

Avrupa kıtasında bu işin ileri olduğu ülkelere baktığımızda bir ortak nokta var; hepsinde devletin çok büyük teşvikleri var. Arazi tahsisinden malzeme tahsisine kadar... Belki bunlarda ilerleyen zamanlarla yetkili mercilerle konuşulup buna benzer teşvikler alınabilir. Kalifiye eleman sıkıntısı sektörün her bünyesinde var. Ziraat mühendisi, orman mühendisi, **peyzaj mimarı** olmakla iş bitmiyor. Biraz daha süs bitkileri konusunda uzmanlığı olan personel gerekiyor ki bunları destekleyebilecek, istihdam sağlayabilecek insanlar da olsun. Bu konuda zaman içinde üniversitelere yeni bölümler eklenebilir veya meslek okulları açılabilir. Bu sağlandığında sektörün ihtiyaç duyduğu kalifiye eleman sıkıntısı da ortadan kalkacaktır.

Hep söylüyorum inşallah onu görürüm; bizim hala süs bitkisi konusunda standartlarımız yok. Yurt dışına baktığınızda hepsinin katalogları birdir. Sadece isimleri değişiktir. X firmadır, y firmadır ama kataloglarını açtıklarında malzemenin ne olduğu bellidir. Bizde o standart çok yok. Zaman içinde bu standardı da yakalamak lazım. **Kentsel dönüşüm**den kaynaklı zaten çok fazla süs bitkisi ihtiyacı olacaktır. Söylediğim gibi ihracattan kaynaklı bir ihtiyacımız var. 10 senelik bir periyotta çok miktarda mal talebi olacak. Sektörün bu mal talebini karşılayabilecek kadar elinde malzeme var mı, bu kadar toprak var mı? Bence bunlarında hepsinin ortaya çıkartılması lazım. Eksiklik varsa bunların hem Süs-Bir hem fidancılarının hem de devletin bünyesinde giderilmesi lazım.